

ТАҚРИЗ

ба автореферати рисолаи номзоди Саидов Қиёмиддин Тағоймуродович дар мавзӯи «Масъалаҳои ҷалби сармояи хориҷӣ ба инфрасохтор (дар мисоли инфрасохтори сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.13 – Иқтисоди ҷаҳон пешниҳод шудааст.

Истиқлолияти давлатӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон даст дод, ки ҳамчун субъекти мустақили иқтисодӣ ҷаҳонӣ баромад намуда, давра ба давра дар низоми муносибатҳои иқтисодии байналмилалӣ ҷойгоҳи мушаххаси худро пайдо намояд. Дар ин ҷода аз солҳои аввали мустақилият барои Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳкими соҳаи сайёҳӣ яке аз масъалаҳои калидӣ баромад мекард. Аммо боиси таассуф аст, ки ҳодисаҳои ба ҳамагон маълуми солҳои навадум ба рушди ин соҳаи муҳими хоҷагии халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсири манфии худро расонида, ба хароб гаштани инфрасохтори иқтисодӣ ва махсусан, хисороти назарраси инфрасохтори сайёҳӣ боис гардид.

Таҷрибаи пешрафта собит менамояд, ки инфрасохтори сайёҳӣ вобаста ба васеъшавии доираи соҳа, талаботи инсон (мизочон), истехлоқ ва рушди технологияҳои иттилоотӣ ба сармоягузори иловагӣ ниёз пайдо мекунад ва дар мафҳуми моҳияти худ ҳамаи он унсурҳоеро дар бар мегирад, ки бидуни онҳо муносибатҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ дар сатҳи милли ва ҷаҳонӣ имконнопазир мебошанд. Аз тарафи дигар, ҷаҳони муосир ҳаҷми сармоягузори ба эҳтиёҷоти воқеии инфрасохтори сайёҳии мамлакатҳо, махсусан, дар кишварҳои рӯ ба тараққӣ пурра қонеъ намегардонад ва ин заминаи пайдошавии касри сармоягузорӣ гаштааст. Дар ин самт, таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки касри калони сармоягузорӣ ба инфрасохтори сайёҳӣ (фарқи байни маблағҳои ҷудошуда ва дархостӣ) ба вучуд омада, барои кам кардани ин каср тақмили услубии бахисобгирии лоиҳаҳои сармоягузори

давлатӣ ва корбарӣ бо шарикони рушд доир ба ҷалби бештари маблағгузориҳои имтиёзнок дар ин самт амри зарурӣ буд.

Дар шароити ғурӯҳҷӯӣ гаштани муносибатҳои иқтисодии байналмилалӣ ва тобиши нав пайдо кардани ҳадамоти сайёҳӣ муҳайё сохтани заминаҳои мусоид барои рушди соҳа амри зарурӣ боқӣ мемонанд. Дар ин ҷода рушди соҳа ҳам дар сатҳи миллӣ ва ҳам дар сатҳи минтақавӣ-байналмилалӣ амри воқеӣ ба шумор меравад. Албатта, дар ин замина зарурат пеш меояд, ки барои рушди соҳа ба истилоҳ “долонҳои сайёҳӣ” муҳайё карда шаванд. Маҳз муҳимияти ин масъаларо дар автореферати муаллиф мушоҳида кардан мумкин аст. Дар ин ҷода муаллиф чунин менигорад, ки: - “барои ҳамгироии ҳадафҳои Тоҷикистон ба иқтисоди ҷаҳонӣ рушди инфрасохтори нақлиётӣ, энергетикӣ, сайёҳӣ ва дигар инфрасохтор дар ҳамбастагӣ бо кишварҳои Осиёи Марказӣ ва Қафқоз зарур арзёбӣ гардида, аз ҷиҳати мавқеъ дар раёбандиҳо ва ҳамбастагӣ дар савдои молу хизматрасонӣ ҳанӯз сатҳи муносибатҳо ва рушди инфрасохтори сайёҳӣ ночиз ба ҳисоб меравад...”

Дар қисмати “мазмунӣ асосии таҳқиқот” муаллиф бар он кушидааст, ки мазмуну мундариҷаи асосии рисолаи илмиашро ба таври мушаххасу фишурда бо далелҳои раёбанандаи илмӣ баён созад. Тартиби баёни муҳтасари мавзӯ дар автореферат бо пайдарҳамии хос мушоҳида мегардад.

Тамоми қисматҳои диссертатсияи муаллифро ба таври муфассал инчунин дар автореферат мушоҳида намудан мумкин аст. Барои асосноккунии андешаҳои худ муаллиф дар ин бахши автореферат бар он кушидааст, ки баёни мавзӯро дуруст ҷо ба ҷо карда, инчунин барои тақвияти фикри худ баъзе расму ҷадвалҳоро низ дар он ҷой кардааст. Дар ин қисмат ба муаллиф муяссар гаштааст, ки мазмунӣ асосии мафҳумҳои соҳавӣ, аз қабيلي “сармоягузориҳои хориҷӣ”, “сармоягузориҳои ба инфрасохтор”, “ғурӯҳҷӯии сармоягузориҳои” ва ба ин монандро шарҳу эзоҳи муаллифӣ диҳад ва дар ин ҷода, аз нигоҳи мо, муваффақ низ гаштааст.

Истифодаи васеи маҳзани иттилоотӣ омӯрӣ, мақолаҳо, адабиёти даврӣ, монографияҳо ва асарҳои илмӣ муаллифони дохилию хориҷӣ аз он далолат медиҳанд, ки муаллиф дар давоми эҷоди ин рисолаи илмӣ, ки барои

соҳаи илми иқтисод камназир маҳсуб меёбад, заҳмати зиёд кашидааст. Эҷоди мақолаҳои илмӣ ва баромадҳои муаллиф дар конференсияҳои сатҳи гуногун низ ин гуфтаҳои моро тақвият медиҳанд.

Дар автореферати диссертатсия баъзе аз норасоихо, аз ҷумла: - носаҳеҳии ифодаҳои соҳавӣ, хатогиҳои техникӣ мушоҳида мегарданд, ки асолати илмии авторефератро коҳиш намедиҳанд. Бисёр ба маврид мешуд, агар муаллиф дар ҷадвали 2-юми автореферат ду сатри дигарро бо нишондиҳандаҳои Осиеи Марказӣ ва Тоҷикистон ҷой меод.

Рисолаи илмии Саидов Қиёмиддин Тағоймуродович таҳқиқоти мустақилонаи ба анҷомрасонидаи муаллиф буда, дар асоси талаботҳои барои иҷрои чунин корҳои илмӣ-назариявӣ ва амалӣ пешбинишуда комилан ҷавобгӯ мебошад. Ҳамзамон, банду баст ва ҷо ба ҷогузори масъалаҳо низ дар автореферати кори илмӣ ба талаботҳои низомномавӣ ва стандартии КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ҷавобгӯ мебошанд. Ҳамаи ин афзалиятҳоро ба инобат гирифта, муаллифи рисолаи илмиро барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.13 – Иқтисоди ҷаҳон сазовор медонем.

Муқарриз:

Мудири кафедраи иқтисодиёт
ва ташкили соҳибкории Донишгоҳи
давлатии тиҷорати Тоҷикистон
н.и.и., и.в., дотсент

Алимов К.К.

Имзои Алимов К.К.-ро тасдиқ менамоем.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси ДДТТ

Пирзода С.С.

Нишонӣ: 734061 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
кучаи Дехотӣ ½, Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон.

Телефон +992(37) 2348346

Email: mail@ddtt.tj; tguk@mail.ru.

www: tguk.tj